

Tipspromenad - Calici

Dokumentet innehåller 12 frågor, tipstalonger och de rätta svaren.

Frågorna är inskrivna på enskilda ark, färdiga för att skrivas ut.

Har du frågor, hör gärna av dig till oss på vårdhygien!
Tel: 010-2422307

Mail: smittskydd.vardhygien@rjl.se

Lycka till!

Fråga 1

När ska man tvätta händerna med tvål och vatten inom vård och omsorg?

1. Om händerna är synligt smutsiga eller känns smutsiga, och alltid vid kontakt med vårdtagare som har kräkningar och diarré.

X. När man slutar för dagen

2. Alltid före handdesinfektion

Fråga 2

Vilken är smittvägen vid
calici?

1. Luftburen smitta

X. Fekal- oral smitta, direkt eller indirekt
kontaktsmitta

2. Smittar sällan

Fråga 3

Vad är kohortvård?

1. Personal avdelad för att vårda enbart sjuka/smittade

X. Personal vårdar som mest 5 vård- och omsorgstagare dagtid.

2. Särskild personal avdelas till livsmedelshantering

Fråga 4

Vad betyder skärpta hygienrutiner?

1. Barriärvård

X. Isolering

2. Ytterligare vårdhygieniska åtgärder krävs utöver basala hygienrutiner exempelvis långärmat förkläde och handtvätt med tvål och vatten.

Fråga 5

Vad torkar vi upp
kroppsvätskor/ smitt-
samt material med vid
vinterkräksjuka?

1. Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider

X. Varmt vatten och såpa eller annat rengöringsmedel som gärna luktar gott

2. Virkon 1% eller Incidin eller liknande oxiderande medel

Fråga 6

Du har själv insjuknat i vinterkräksjukan, men nu frisknat till? När är det ok att gå tillbaka till jobbet?

1. Efter 24 timmars symtomfrihet. Du får dock inte hantera oförpackade livsmedel förrän efter 48 timmar

X. Efter 48 timmars symtomfrihet

2. Så fort du känner dig pigg nog att arbeta

Fråga 7

Varför är calicivirus så väldigt smittsamt?

1. Viruset är luftburet

X. På vintern när viruset förekommer som mest är vi mer mottagliga för infektioner.

2. Ett fåtal viruspartiklar räcker för att bli sjuk och sjuka personer utsöndrar stora mängder virus, via avföring och kräkningar

Fråga 8

Vid misstanke om vinterkräksjuka rekommenderas provtagning av de första fallen. Vilket provmaterial är att föredra?

1. kräkning

X. faeces

2. blod

Fråga 9

Hur hanteras kraftigt nedsmutsad eller blöt tvätt?

1. Hanteras som vanligt, ingen särskild hantering behövs.

X. Hantera tvätten som smittsam och lägg den i vattenlöslig tvättsäck tillsammans med torr tvätt för att undvika att den löses upp under transporten. Säcken placeras därefter i vanlig tvättsäck och det rosa plastbandet får hänga ut som en signal. På särskilt boende placeras den vattenlösliga tvättsäcken direkt i tvättmaskin.

2. All tvätt ska desinfekteras först med Virkon, innan den tvättas i tvättmaskin.

Fråga 10

Hur hanterar du disken från mat som varit inne hos vård- och omsorgstagare med vinterkräksjuka?

1. Diskas direkt i diskmaskin (handdisk om maskin inte finns) eller bärs direkt till och placeras i brickvagn där bricksystem förekommer.

X. Körs enskilt i diskdesinfektor.

2. Engångstallrikar, bestick och mugg används.

Fråga 11

Om arbetsuppgifter
utförs av
konsultpersonal hos
smittad, hur ska denne
då förhålla sig?

1. Skärpta hygienrutiner tillämpas och arbetskläderna byts direkt efter besöket

X. Om arbetsuppgifterna inte tar längre tid än 1 timma, är det ingen risk för smittspridning.

2. Använd långärmad skyddsrock, handskar, munskydd, hårnät och skoskydd.

Fråga 12

När räknas den sjuke
som icke smittsam, och
”utstädning” kan ske?

1. 24 h efter sista kräkning och diarré

X. 48 h efter sista kräkning och diarré

2. 72 h efter sista kräkning och diarré

Tipspromenad

	1	X	2
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			

Skilje fråga: .....

Namn: .....

Tipspromenad

	1	X	2
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			

Skilje fråga: .....

Namn: .....

Tipspromenad

	1	X	2
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			

Skilje fråga: .....

Namn: .....

Facit

Fråga 1

När ska man tvätta händerna med tvål och vatten inom vård och omsorg?

1. Om händerna är synligt smutsiga eller känns smutsiga, och alltid vid kontakt med vårdtagare som har kräkningar och diarré.
- X. När man slutar för dagen
2. Alltid före handdesinfektion

Fråga 2

Vilken är smittvägen vid calici?

1. Luftburen smitta
- X. Fekal- oral smitta, direkt eller indirekt kontaktsmitta
2. Smittarsamhet är sällsynt

Fråga 3

Vad är kohortvård?

1. Personal avdelad för att vårda enbart sjuka/smittade
- X. Personal vårdar som mest 5 vård- och omsorgstagare dagtid.
2. Särskilt personal avdelas till livsmedelshantering

Fråga 4

Vad betyder skärpta hygienrutiner?

1. Barriärvård
- X. Isolering
2. Ytterligare vårdhygieniska åtgärder krävs utöver basala hygienrutiner exempelvis långärmat förkläde och handtvätt med tvål och vatten.

Fråga 5

Vad torkar vi upp kroppsvätskor/smitt-samt material med vid vinterkräksjuka?

1. Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider
- X. Varmt vatten och såpa eller annat rengöringsmedel som gärna luktar gott
2. Virkon 1% eller Incidin eller liknande oxiderande medel

Fråga 6

Du har själv insjuknat i vinterkräksjukan, men nu frisknat till? När är det ok att gå tillbaka till jobbet?

1. Efter 24 timmars symtomfrihet. Du får dock inte hantera oförpackade livsmedel förrän efter 48 timmar
- X. Efter 48 timmars symtomfrihet
2. Så fort du känner dig pigg nog att arbeta

Fråga 7

Varför är calicivirus så väldigt smittsamt?

1. Viruset är luftburet
- X. På vintern när viruset förekommer som mest är vi mer mottagliga för infektioner.
2. Ett fåtal viruspartiklar räcker för att bli sjuk och sjuka personer utsöndrar stora mängder virus, via avföring och kräkningar

Fråga 8

Vid misstanke om vinterkräksjuka rekommenderas provtagning av de första fallen. Vilket provmaterial är att föredra?

1. kräkning
- X. faeces
2. blod

Fråga 9

Hur hanteras kraftigt nedsmutsad eller blöt tvätt vid Vinterkräksjuka?

1. Hanteras som vanligt, ingen särskild hantering behövs.
- X. Hantera tvätten som smittsam och lägg den i vattenlöslig tvättsäck tillsammans med torr tvätt för att undvika att den löses upp under transporten. Säcken placeras därefter i vanlig tvättsäck och det rosa plastbandet får hänga ut som en signal. På särskilt boende placeras den vattenlösliga tvättsäcken direkt i tvättmaskin.
2. All tvätt ska desinfekteras först med Virkon, innan den tvättas i tvättmaskin.

Fråga 10

Hur hanterar du disken från mat som varit inne hos vård- och omsorgstagare med Vinterkräksjuka?

1. Diskas direkt i diskmaskin (handdisk om maskin inte finns) eller bärs direkt till och placeras i brickvagn där bricksystem förekommer.
- X. Körs enskilt i diskdesinfektor.
2. Engångstallrikar, bestick och mugg används.

Fråga 11

Om arbetsuppgifter utförs av konsultpersonal hos smittad, hur ska denne då förhålla sig?

1. Skärpta hygienrutiner tillämpas och arbetskläderna byts direkt efter besöket
- X. Om arbetsuppgifterna inte tar längre tid än 1 timma, är det ingen risk för smittspridning.
2. Använd långärmad skyddsrock, handskar, munskydd, hårnät och skoskydd.

Fråga 12

När räknas den sjuke som icke smittsam, och ”utstädning” kan ske?

1. 24 h efter sista kräkning och diarré
- X. 48 h efter sista kräkning och diarré
2. 72 h efter sista kräkning och diarré